

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

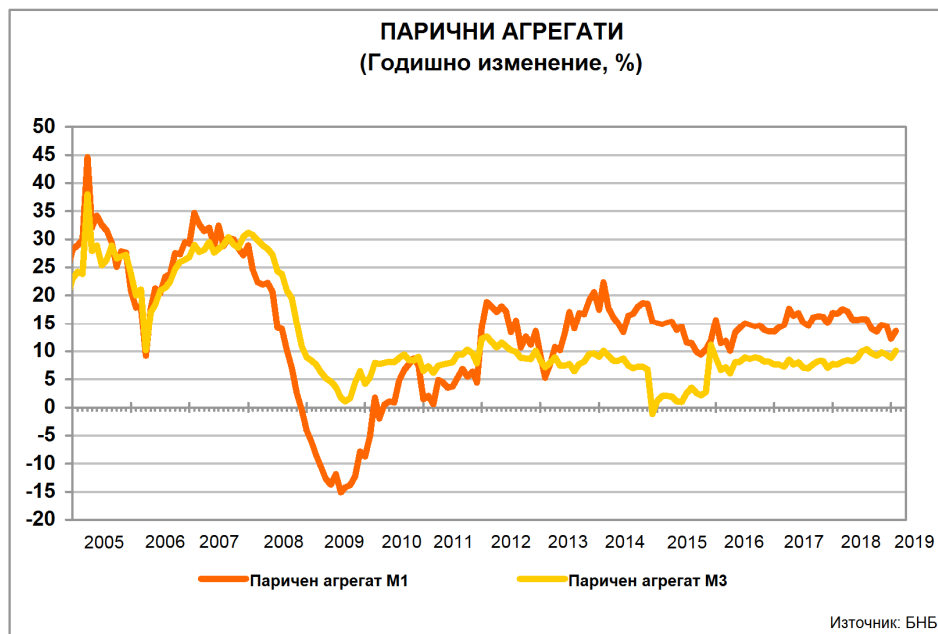
25 февруари 2019 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Януари 2019 г.

През януари 2019 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 10% при годишно нарастване от 8.8% през декември 2018 година. В края на януари 2019 г. *широките пари* са 93.729 млрд. лв. (81% от БВП³) при 93.256 млрд. лв. към декември 2018 г. (86.4% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през януари 2019 г. с 13.5% на годишна база (12.2% годишен ръст през декември 2018 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните ноември 2018 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

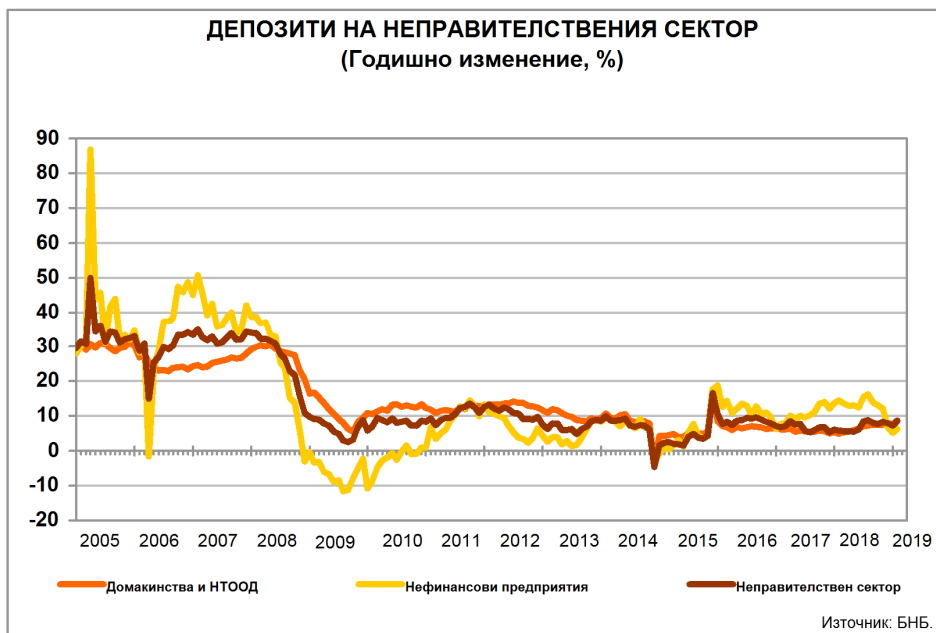
² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2018 г. в размер на 107.987 млрд. лв. и 115.646 млрд. лв. за 2019 г. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

В края на януари 2019 г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 77.976 млрд. лв. (67.4% от БВП), като годишното им увеличение е 8.6% (7.3% годишно повишение през декември 2018 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 23.039 млрд. лв. (19.9% от БВП) в края на януари 2019 година. В сравнение със същия месец на 2018 г. те се увеличават с 6.2% (5.2% годишно повишение през декември 2018 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 32.2% на годишна база през януари 2019 година (16.9% годишно повишение през декември 2018 г.) и в края на месеца достигат 3.290 млрд. лв. (2.8% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 51.647 млрд. лв. (44.7% от БВП) в края на януари 2019 година. Те се увеличават с 8.5% спрямо същия месец на 2018 г. (7.7% годишно нарастване през декември 2018 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 58.687 млрд. лв. в края на януари 2019 година. Те се увеличават с 11% спрямо същия месец на 2018 г. (7.8% годишно повишение през декември 2018 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 58.321 млрд. лв. и нараства спрямо януари 2018 г. с 8.6% (7.5% годишно увеличение през декември 2018 година). През януари 2019 г. вземанията от неправителствения сектор⁷ се увеличават с 9.1%, като достигат 59.213 млрд. лв. (8.9% годишно увеличение през декември 2018 година).

В края на януари 2019 г. кредитите за неправителствения сектор са 57.665 млрд. лв. (49.9% от БВП) при 57.354 млрд. лв. към декември 2018 г. (53.1% от БВП). През януари 2019 г. те се увеличават на годишна база с 8.5% (8.4% годишно повишение през декември 2018 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 270.7 млн. лева. На годишна база

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

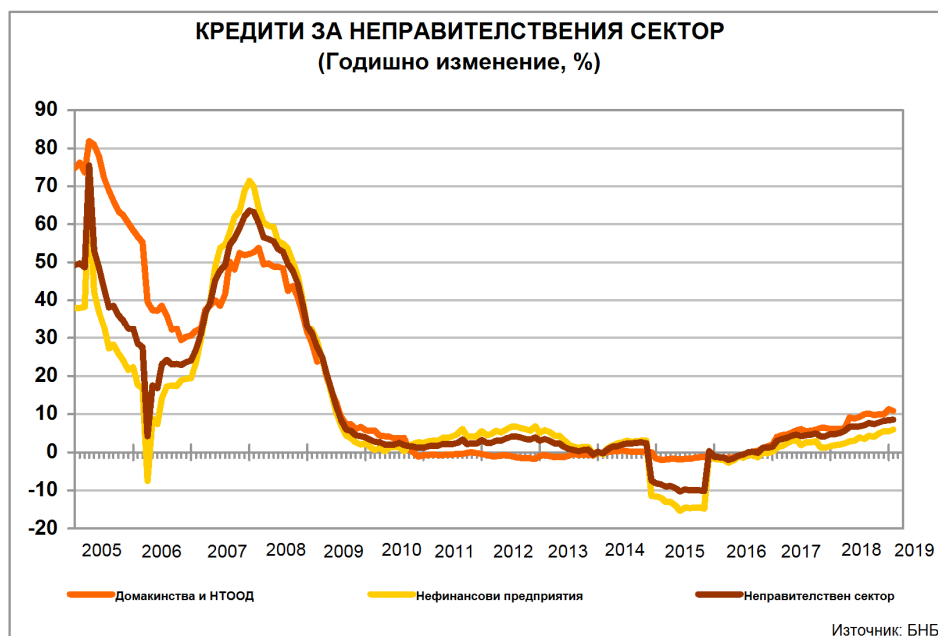
⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁸ от *Други ПФИ* са 273.4 млн. лв. (в т. ч. 26.1 млн. лв. през януари 2019 година), а обратно изкупените кредити – 2.7 млн. лв. (през януари 2019 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 5.8% на годишна база през януари 2019 г. (5.4% годишно повишение през декември 2018 г.) и в края на месеца достигат 32.914 млрд. лв. (28.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 21.882 млрд. лв. (18.9% от БВП) в края на януари 2019 година. Спрямо същия месец на 2018 г. те се увеличават с 10.8% (11.2% годишно повишение през декември 2018 година). В края на януари 2019 г. *жилищните кредити* са 10.565 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 11.1% (11.4% годишно увеличение през декември 2018 година). *Потребителските кредити* възлизат на 9.142 млрд. лв. и се увеличават със 17.6% спрямо януари 2018 г. (17.7% годишно повишение през декември 2018 година). На годишна база *другите кредити*⁹ намаляват с 27.5% (24.3% годишно понижение през декември 2018 г.), като достигат 847.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 2.869 млрд. лв. (2.5% от БВП) в края на януари 2019 година. В сравнение с януари 2018 г. те се увеличават с 24.7% (23.7% годишно повишение през декември 2018 година).

Графика 3

⁸ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчетаните позиции не попадат в обхвата на паричната статистика.

⁹ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹⁰ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹¹ или са необслужвани¹². Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 55.864 млрд. лв. в края на отчетния месец при 56.068 млрд. лв. в края на декември 2018 година, като нарастват със 7.9% в сравнение с януари 2018 г. (8.4% годишно повишение през декември 2018 година). През януари 2019 г. *чуждестранните активи* се увеличават със 7.8% (8.3% годишен ръст през декември 2018 г.), като достигат 65.452 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 9.588 млрд. лв. и на годишна база нарастват със 7.2% (7.8% годишно повишение през декември 2018 година).

¹⁰ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹¹ Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹² Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2015	2016	2017	Декември 2018	Януари 2019	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	7.6	7.7	8.8	93,729	10.0
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	15.6	13.5	16.9	12.2	53,644	13.5
1.1. Пари извън ПФИ	11.9	12.2	10.9	10.0	15,309	10.5
1.2. Овърнайт депозити	17.4	14.2	19.6	13.1	38,335	14.8
2. М2 - М1 (Квизипари = 2.1.+2.2.)	3.0	2.0	-1.9	4.7	40,084	5.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	2.6	0.9	-1.9	5.5	28,580	6.9
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	3.8	4.7	-2.0	2.7	11,504	3.3
3. МЗ - М2(=3.1.)	2.0	30.9	-21.6	-99.3	1	-99.3
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	2.0	30.9	-21.6	-99.3	1	-99.3
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	16.2	22.3	4.0	8.4	55,864	7.9
1.1. Чуждестранни активи	5.7	17.5	2.7	8.3	65,452	7.8
1.2. Чуждестранни пасиви	-23.5	-2.5	-3.9	7.8	9,588	7.2
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	2.3	-3.6	8.0	7.8	58,687	11.0
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	2.2	-4.2	6.7	7.5	58,321	8.6
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	455.3	-129.8	149.4	-212.1	-892	57.3
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	-1.6	1.8	4.5	8.9	59,213	9.1
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	1.0	23.4	46.9	17.7	367	-143.3
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	10.6	7.0	6.2	7.3	77,976	8.6
1. Нефинансови предприятия	18.7	6.3	13.8	5.2	23,039	6.2
2. Финансови предприятия	-3.8	18.1	-26.9	16.9	3,290	32.2
3. Домакинства и НТООД	8.5	6.6	5.4	7.7	51,647	8.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)	-1.2	1.5	4.7	8.4	57,665	8.5
1. Нефинансови предприятия	-1.7	0.1	1.6	5.4	32,914	5.8
2. Финансови предприятия⁵	19.4	27.1	51.8	23.7	2,869	24.7
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-1.3	2.0	6.0	11.2	21,882	10.8
3.1. Овърдрафт	-3.1	-8.7	-5.3	2.2	1,328	2.7
3.2. Жилищни кредити	-1.2	1.8	7.4	11.4	10,565	11.1
3.3. Потребителски кредити	-0.1	0.7	5.8	17.7	9,142	17.6
3.4. Други кредити	-10.0	40.1	11.2	-24.3	848	-27.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидираната балансова сметка на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за ноември 2018 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2015	2016	2017	Декември 2018	Януари 2019
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	7.6	7.7	8.8	10.0
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	7.1	6.6	8.7	6.8	7.5
1.1. Пари извън ПФИ	1.8	1.9	1.7	1.6	1.7
1.2. Овърнйт депозити	5.4	4.7	6.9	5.1	5.8
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	1.6	1.0	-0.9	2.1	2.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1.0	0.3	-0.6	1.7	2.2
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.6	0.7	-0.3	0.4	0.4
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	16.2	22.3	4.0	8.4	7.9
1.1. Чуждестранни активи	7.7	21.7	3.3	9.7	9.1
1.2. Чуждестранни пасиви	-8.5	-0.6	-0.7	1.4	1.2
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	2.2	-4.2	6.7	7.5	8.6
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	3.8	-5.9	2.1	-1.4	-0.6
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	-1.6	1.7	4.6	8.9	9.2
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	-1.1	1.4	4.7	8.1	8.4
а) Нефинансови предприятия	-1.0	0.1	1.0	3.1	3.4
б) Финансови предприятия ³	0.4	0.6	1.5	1.0	1.1
в) Домакинства и НТООД	-0.5	0.7	2.2	4.0	4.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници, с изключение на застрахователни дружества и пенсионни фондове, Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности, и Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за ноември 2018 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.